

Leren en professionele ontwikkeling in de context van Leernetwerken

Peter Sloep

FLOS Sittard, 16 april, 2009

Centre for Learning Sciences and Technologies
celstec.org

Overzicht

- Wat doe ik tegenwoordig zoal?
- Scenario's voor levenslang leren
- Het ontwerpen van Leernetwerken
- NB context voor vandaag leraren als professionals

Wat doe ik?

- **CELSTEC: Centre for Learning Sciences and Technologies - expertisecentrum OU**
- **programmamaleider 'Leernetwerken'**
- **onderzoeken en ontwerpen van de sociale en technische aspecten van gedistribueerd en samenwerkend leren, kennisdelen, innovatie, etc.**

Scenario's voor professionele ontwikkeling

Scenario I

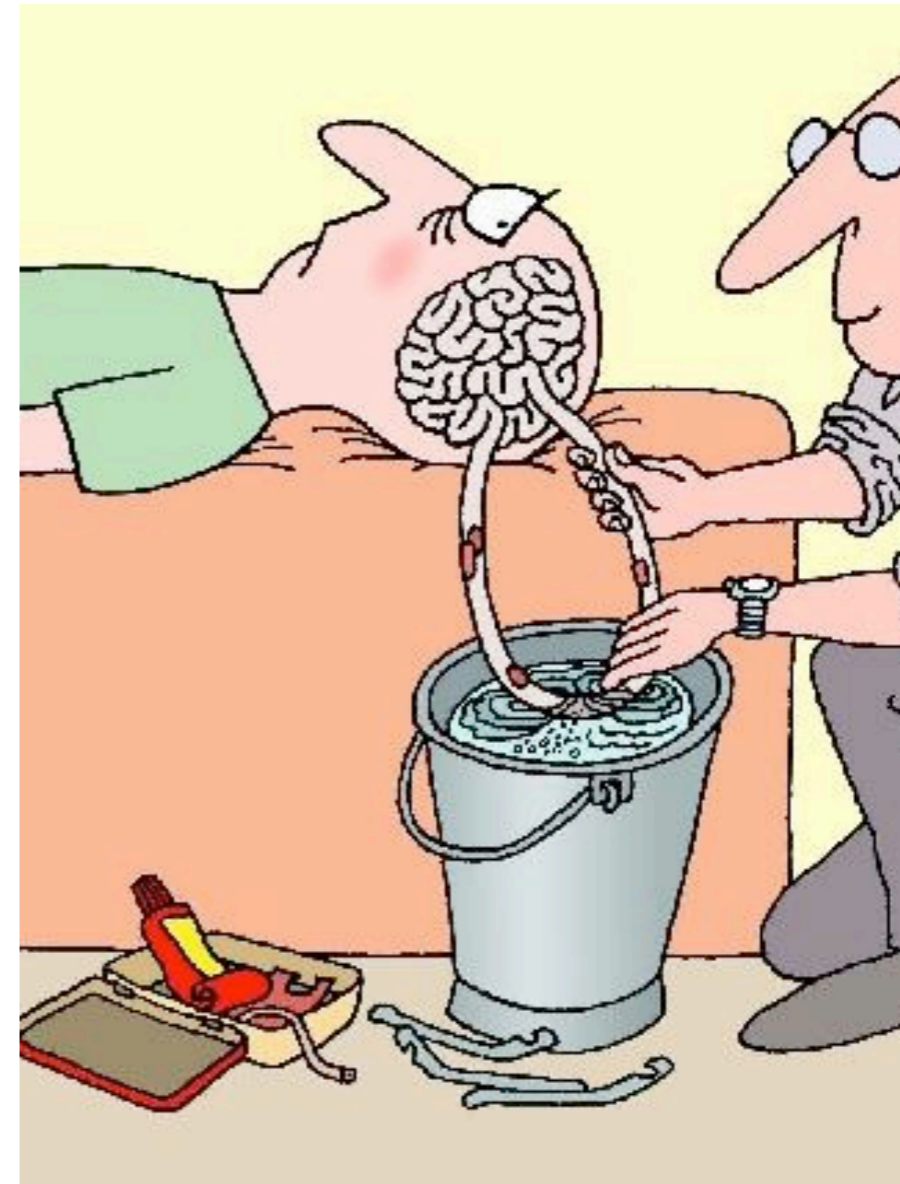
competenties opwaarderen

Sebastiaan werkt al lang in het onderwijs, maar vindt dat hij te routineus handelt. Hij wil zijn vakinhoudelijke maar ook zijn pedagogisch-didactische competenties aanscherpen.

Scenario 2 spijtoptant & zij-instromer

Elise werkt al enige tijd in het bedrijfsleven, maar is ontevreden over haar baan. Ze wil als docent aan de slag, maar mist de didactisch-pedagogische achtergrond.

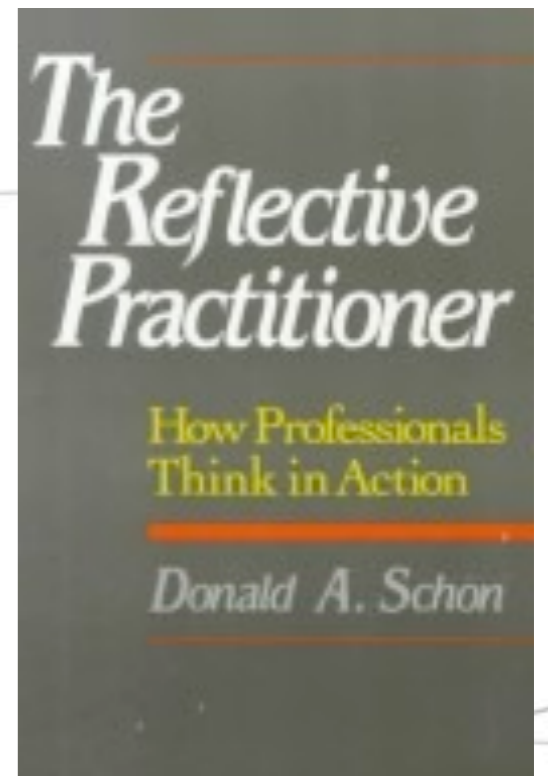
Professie: Eliot Freidson

- professionalisering als vorm van sociale organisatie
- via beroepsverenigingen, accreditaties, scholingstrajecten, etc.
- focus op kwaliteitsbewaking, niet op innovatie

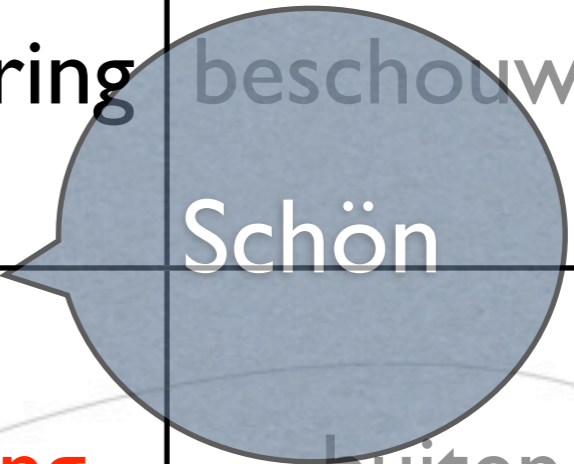
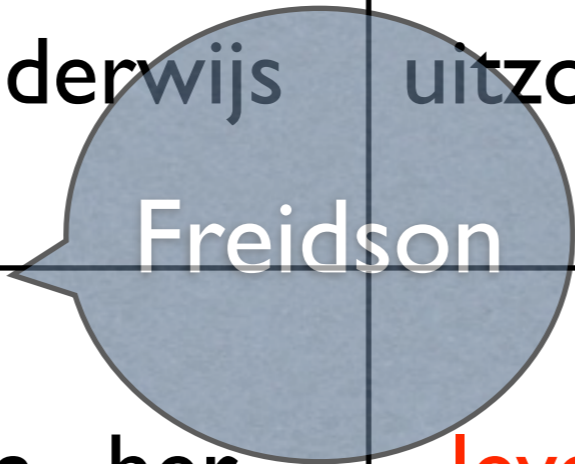

Professie: Donald Schön

- professionalisering vanuit perspectief van individuele professional
- reflectie als middel om 'bij' te blijven
- rol van netwerken
- focus op innovatie

vormen en contexten	formeel leren	non-formeel leren	informeel leren
initieel onderwijs	'gewoon' onderwijs	de uitzondering	buiten beschouwing
post-initieel onderwijs	na-, her, bijscholing	levenslang leren	buiten beschouwing

Stelling I

- Formeel onderwijs is ongeschikt voor de geschetste scenario's omdat het
  - onvoldoende op innovatie is gericht
  - niet voldoet aan de eisen voor logistieke, pedagogische en inhoudelijke flexibiliteit
- Non-formeel onderwijs is wel geschikt

Stelling 2

- Post-initieel onderwijs kan het best worden aangeboden in de context van Leernetwerken
- Een Leernetwerk is een online, sociaal netwerk dat is **ontworpen** om levenslang leren te ondersteunen en bevorderen
- (ik negeer even non-formeel, initieel)

Stelling 3

- Het (formeel) initieel onderwijs moet leerlingen al voorbereiden op post-initieel leren, de competenties daarvoor aanbrenge
- Anders heeft levenslang leren geen kans van slagen

The background features a network diagram with several nodes of varying sizes, each containing a smaller network structure. The nodes are connected by thin grey lines. A large, semi-transparent red paperclip icon is positioned in the bottom right corner, with a thin grey line extending from its top loop towards the center of the network diagram. The text 'Het ontwerpen van leernetwerken' is centered over the network.

Het ontwerpen van leernetwerken

Inspiratiebronnen

- Online gebruikersnetwerken (archetype: The Well)
- Open source-gemeenschappen (bekendste voorbeeld: Linux)

Competenties

- Competentiekaarten zijn nodig om bestaande vaardigheden en ambities op af te beelden
- Via competenties kun je equivalente leeractiviteiten groeperen

Zelforganisatie

- Zowel nabije vrienden in dezelfde community als verre kennissen in andere communities (vrienden van vrienden ..)
(Granovetter's strength of weak ties)
- In de context van een Leernetwerk ontstaat via **ad hoc transient communities** een lappendeken van deels overlappende communities

Een veelheid aan diensten

- zoek peers en experts (tutoring)
- zoek een volgende leeractiviteit (planning)
- zoek mogelijkheden om samen te werken (groepsvorming)
- houd studiesucces bij (coaching)
- krijg hulp bij het maken van inhouden

Architectuur

- geen institutionele ELO's: dwingt
- wel een persoonlijke leeromgeving: aanpasbaar, integreerbaar via open standaarden
- diensten via widgets, portlets
- (techniek is remmende factor hier)

Samenvattend

- ... online sociaal netwerk ontworpen voor non-formeel leren ...
- ... competenties als sleutel ...
- ... ad hoc transient communities als drijvende kracht achter zelforganisatie...
- ... een architectuur die faciliteert en duurzaam is ...

Vragen?

[peter.sloep <at> ou.nl](mailto:peter.sloep@ou.nl)

pbsloep.nl

celstec.org

dspace.ou.nl

